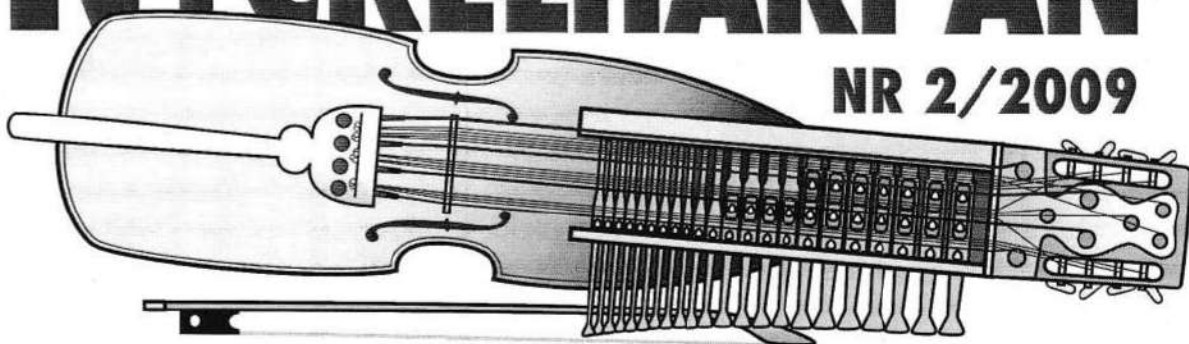

NYCKELHARPAN

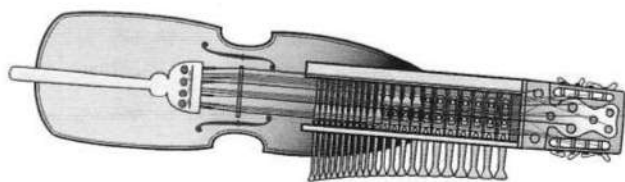
NR 2/2009

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

NYCKELHARPSPEL I TYSKLAND
NÅGRA NYCKELHARPSTRÅKAR • ÅRSMÖTE MED HARPSPEL
INTRESSANT LJUDUPPTAGNING ÅTERFUNNEN
FÖRENINGENS SENASTE HELGKURS M. M.

NYCKELHARPAN NR 2/09

Årgång 24.

Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.

Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion: Sture & Marianne Möllerman.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för
publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen
senast 10 augusti.

MEDLEMSSKAP

Årligt medlemskap i Föreningen Nyckelharpan erhål-
les mot inbetalning av 160 kr på föreningens plusgiro
nr 491 82 94-2.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

	Telefon
Ordförande Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare Monica Hedelius	08-754 24 57
Ledamot Anders Hägg	08-581 660 7
Ledamot Kerstin Käverud	070-399 92 98
Ledamot Bo Nilsson	08-716 96 96
Ledamot Kerstin Svanström	08-35 22 00

Adressändringar skickas till
Paul Westman, Sotholmsvägen 20, 122 48 Enskede

Föreningen Nyckelharpans org. nr 802011-4289

Titta gärna på föreningens hemsida!
www.nyckelharpan.org

OMSLAGSBILDEN

Två spelsugna damer som inte kunde ta paus när vi andra
vilade oss från knavrandet. Läs mer på sid 6 om Föreningen
Nyckelharpas helgkurs på ESI.

Foto Sture Möllerman

INNEHÅLL

i detta nummer

Nyckelharpa Network Orchestra	sid. 3
Nyckelharpspel i Tyskland	sid. 4
Några nyckelharpstråkar	sid. 5
Föreningens helgkurs på ESI	sid. 6
Vals efter Denis Emanuelsson	sid. 7
Långdans efter Puxon	sid. 7
Årsmöte med harpspel	sid. 8
Har du äldre inspelningar liggande?	sid. 9
Intressant ljudupptagning återfunnen	sid. 10
Åke Öhman in memorian	sid. 11
5 stipendiater	sid. 11
Finn alla fel	sid. 11
Sture Sahlström är död	sid. 12
Fler barnharpor!	sid. 12

I pressläggningsögonblicket kom tre stycken CD-skivor
till redaktionens brevkast. *Glädjen* med Sonia Sahlström
och Håkan Larsson, *Norrbottens-
låtar* med Svante Lindqvist och
Markus Falk och *Trall* med Ulrika
Gunnarsson, Esbjörn Haze-
lius och Anders Löfberg.

Dessa kommer att pre-
senteras i nästa nummer av
Nyckelharpan.

Medlems- avgiften

Det finns fortfarande några medlemmar som ej betalt
årsavgiften 2009. Är du en av dessa har du fått ett rött
kryss i rutan här intill. Vet du med dig att du trots
denna påminnelse betalt, ta då kontakt med vår kassör (Paul
Westman 08-649 22 09) så ni kan reda ut förhållandet.

Glöm ej avsändare med adress när du gör inbetalning!

EO DIGITAL AB

EO Digital AB är Föreningen Nyckelharpans sponsor
i form av mycket generösa villkor vid tryckning av vår
medlemstidning. Vi tackar alla hos företaget som på
detta sätt stödjer vår verksamhet.

Flerårtlet av oss som spelar nyckelharpa har nog den svenska folkmusiken som ett av sina största intressen. Men vad är folkmusik egentligen? Om det kan man orda i oändlighet utan att komma svaret närmare. Någon lär en gång ha sagt att all musik är folkmusik, för ingen har väl hört en häst spela.

Skämt åsido, begreppet folkmusik är inte särskilt gammalt; det myntades någon gång under senare eller mitten av 1800-talet, då intresset för det folkliga väcktes på bred front. Tidigare tror jag knappast att den enkle musikanten funderade över vad slags musik han utförde. Han spelade rätt och slätt! Det enda han kanske skiljde på var profan och kyrklig musik.

Idag har vi en uppsjö benämningar på musikstilar. Allt från medeltids- och renässansmusik till metallica och hårdrock. Och vilken musik som är bättre än den andra är jag inte man att bedöma, trots att jag naturligtvis föredrar min egen smak. Men det finns sådant som gör mig förgrymmad! Som när man saluför spelmanstämmor och jag kommer dit för att umgås och spela med likasinnade, men i stället får möta horder av banjo-, bas- och gitarrackompanjerade dragspel framförande 1940-talets populärmusik. I västa fall tillsammans med någon/några blåsare som tycks sakna vad man kallar volymkontroll.

Det är i första hand arrangörerna av våra spelmanstämmor som ska se till att vi som vill uppleva och dela med oss av vår egen musiktradition verkligen kommer till den plats vi förväntat oss.

*Sture Möllerman, ordförande
mollerman@telia.com*

Nyckelharpa Network Orchestra

Vi har länge varit vana vid att musik på nyckelharpa varit nästan enbart förknippad med den svenska folkmusiktraditionen. Så är det nu inte längre. Fler och fler musiker av skilda slag upptäcker detta underbara instrument. Senaste tillskottet jag fick i min hand var från Italien, där en grupp på sju nyckelharpister under namnet Nyckelharpa Network Orchestra framför en rad olika stycken. Från tidigt medeltida verk till egna högst originella kompositioner.

Per-Ulf Allmo, en av våra främsta experter inom genren nyckelharpa, som även har haft ett finger med vid utgivningen av denna CD skriver i konvolutet, "En ensemble med enbart nyckelharpor är ovanligt redan i Sverige. Här kommer den första ickesvenska nyckelharpsorkestern med en repertoar långt utöver den svenska traditionsmusiken, dessutom i kombination med nyckelharpans rika musika-

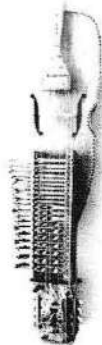
SOMMARKONSERTER

- 11/6 Big Papa Henry's New Orleans Jazz Band
med bl a Hasse Gille
- 25/6 Mia och Mikael Marin
- 2/7 Nordic
- 18/7 Ö.R.A. (Obs! i Vendels bygdegård)
- 30/7 Sahlströmarna
- 6/8 Eitre
- 13/8 Eva Rune och Mattias Pérez

Konserterna börjar kl 19.00.
Förboka biljetter på 0295-34290.
Konserten i Vendels bygdegård 18/7
förbokas på 018-337124.

Mer info om konserterna på
www.esitobo.org 0295-342 90 info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

liska uttrycksmöjligheter så som vi kanske aldrig har kunnat uppleva instrumentet tidigare."

Mer information om denna fantastiska nyckelharpgrupp finns att få på internet www.nyckelharpanet.eu

Sture Möllerman

Nyckelharpspel i Tyskland

Det finns tre nyckelharpspelare, som bor i närheten av Heidelberg: Beate och Bernd Segnitz och Barbro Lange.

Bernd spelar sedan mer än tio år och har även byggt en egen nyckelharpa. Han har sedan 2007 deltagit vid sommarens spelkurser på Eric Sahlström Institutet i Tobo och just nu fullbordar han en distanskurs vid ESI.

Beate, hans fru, började spela för ungefär tre år sedan och var 2008 för första gången med på sommarkursen i Tobo.

Båda två är ständigt återkommande turister i Sverige och mycket förtjusta i den svenska folkmusiken. De berättar att kurserna på ESI starkt bidrar till deras speltekniska vidareutveckling. De utökar dessutom sin repertoar och får änmer kunskap om instrumentens historia och om traditionsbärande spelmän. Allt detta bidrar naturligtvis till en större spelglädje.

De berättar vidare att man, när man kommer från Tyskland, i Tobo finner det perfekta samspelet mellan ort, atmosfär, likasinnade spelkamrater och bästa tänkbara lärare.

Barbro började spela för fyra år sedan. Hennes mor är svenska, men hon är född och uppvuxen i Tyskland. En god vän till familjen (Nisse Hedling i Åby) bygger och spelar nyckelharpa och har för många år sedan väckt hennes intresse instrumentet. För fem år sedan blev drömmen sann, då beställde hon sig en egen nyckelharpa av Olle Plahn.

Beate och Bernd Segnitz och Barbro Lange känner varandra från "internationella nyckelharpsdagarna" på Burg Fürsteneck i Tyskland. Dessa dagar äger rum en gång om året och startade 2004 med flera lärare som representerar helt olika musikstilar. Sedan 2005 svarar Ditte Andersson och Sonia Sahlström för den svenska speltraditionen där både Beate, Bernd och Barbro deltagit som elever.

Efter att ha spelat för publik några gånger, bland annat på Luciafesten i Heidelberg, tackade de "ja" till en god vän som ville uppfylla sin dröm om huskonserter för vänner och bekanta. Framträdandet innebar även en presentation av nyckelharpan, dess historia och flera kända spelmän.

Som exempel till historiebeskrivningen spelades Stenåldersvalsen, Långdans från Mora, CiG och barockfavoriten.

Låtexempel till kända spelmän var Skålarna (Byss-Calle), Flodens död (August Bohlin), Eklundapolska nr 1 (Viksta-Lasse), Trollrikepolskan (Erik Sahlström), Djävulspolska (Näcken).

Huvudprogrammet innehöll Polska efter Lisa Furubom, Babba-Lisa polska, Äpplebo gånglåt, Leipziger krigsmarsch, Karolinermarschen, Brudmarsch från Guldsmedshyttan, Slängpolska efter Byss-Calle, Västermanspolskan, Vendelpolskan, Polska efter Sjedin, Stenselepolskan, Fogelvikarn och 1814.

Den i huvudsaken tyska publiken (ca 40 personer) var begestrad över att på detta sätt fått möta nyckelharpan. Många stannade kvar länge efter konserten för att få veta mer.

Så åtminstone i Heidelberg med omnejd finns nu en liten församling av nyckelharpsentusiaster utanför Sverige.

Barbro Lange

Från vänster Bernd Segnitz, Barbro Lange och Beate Segnitz.

Några nyckelharpstråkar

Det sägs att man kan prova ut en fiol åt en god vän men aldrig en stråke. Det är det mest individuella av alla hjälpmedlen för fiolspel. (Ur "Fiolvård och detaljkännedom" av Sven-Erik Larsson, Uplands Spelmansförbund 1984.)

Samma sak gäller nog för nyckelharpspelare. Harpstråkar är dessutom till skillnad från fiolstråkar ofta högst personligt utformade. Här nedan syns några stråkar som vi använder i vår familj.

1. Min hustrus egentillverkade favoritstråke med en förhållandevis hög bågförm och inköpt frosch.

2. En kasserad påbyggd fiolstråke, ett av mina förstlingsverk. Den spelade jag med under mina tidigaste nyckelharsår. Idag i mitt tycke lite för "sladdrig".

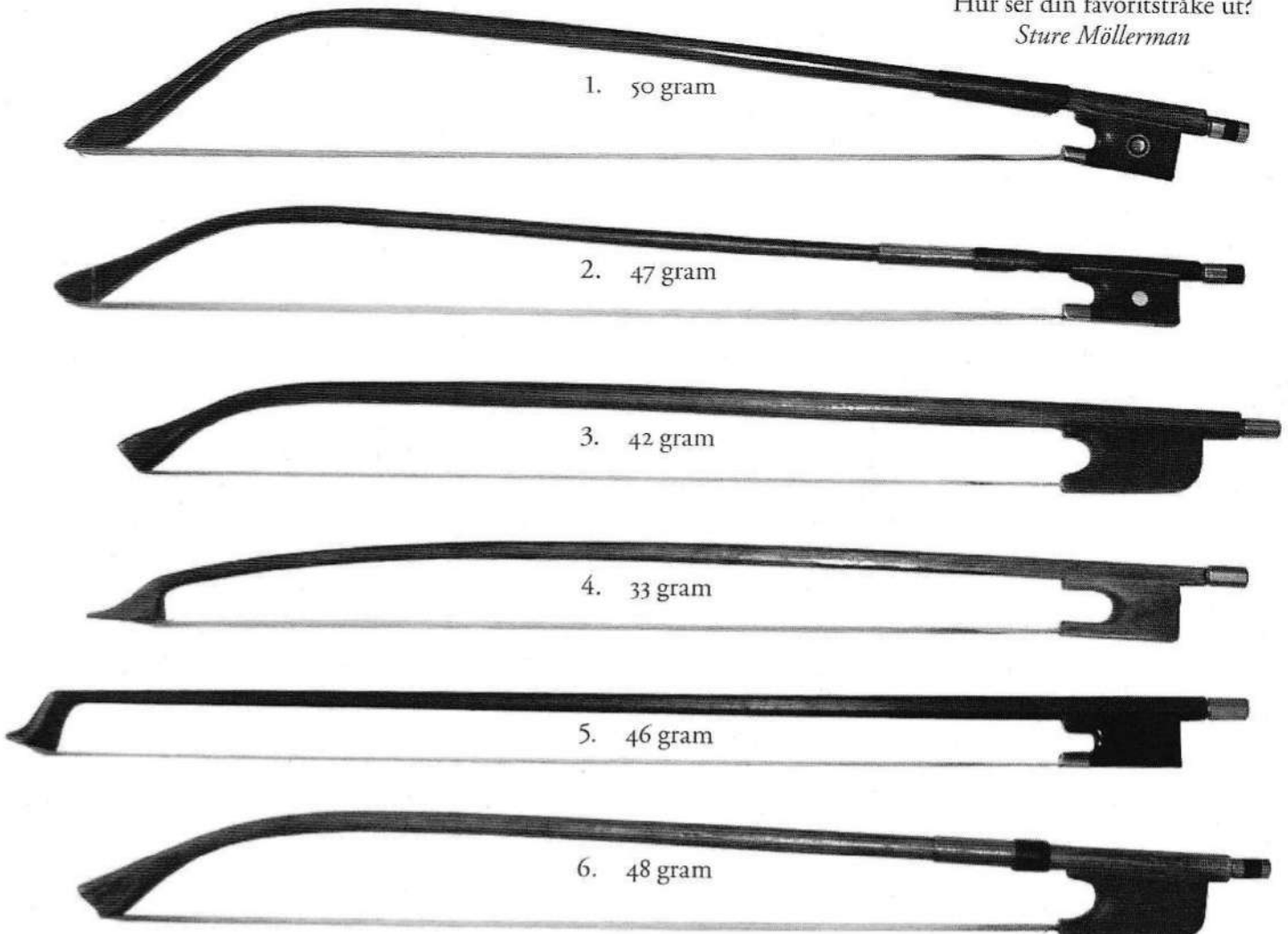
3. En Eric Sahlströmstråke som under många år varit min favorit men nu allt oftare får träda åt sidan till förmån för de två följande. Kanske mycket beroende på att den förlorat en hel del tagel.

4. En lätt stråkmodell som Kjell Wigforss gjorde flera exemplar av. Den använder jag när jag spelar hemma ensam eller tillsammans med Marianne, min hustru.

5. Den här stråken ser kanske inte särskilt spännande ut, men är i mitt tycke riktigt bra. Stadig med bra balans och dessutom något längre än övriga stråkar.

6. En stråke som jag tillverkat för att ha när jag spelar stämma/komp i större grupper. Den är lite kraftigare och ligger i den högre viktgruppen. Jag använder gärna den här stråken tillsammans med en Eric-harpa.

Hur ser din favoritstråke ut?
Sture Möllerman

Föreningens helgkurs på ESI

För nionde gången i ordningen på Eric Sahlström Institutet höll Föreningen Nyckelharpan sin årliga helgkurs. I år skedde detta samtidigt med institutets distanskurs i nyckelharpspel. Från vår förening var vi tjugo deltagare och distanskursen räknades till strax under tio och leddes av Sonia Sahlström och Ditte Andersson. Vi hade engagerat Markus Svensson som vår lärare.

Då vi var den större gruppen fick vi disponera stora salen medan distanskursen höll till i övervåningens lektionssalar. Luncher, kafferaster och middag höll vi alla tillsammans och fick därför möjlighet att träffa fler nyckelharpsentusiaster. Bernd Segnitz som hade rest hit från Tyskland och en fransyska som för tillfället var boende i Sverige gick båda distanskursen och var några av de nya ansiktena. I vår kurs var de flesta bekanta som ofta återkommer.

Det är inte alltid lätt att hålla undervisning då eleverna ligger på så olika spelmässiga nivå som här, men detta gjorde Markus med den äran. Han lotsade oss igenom låtar som många av oss inte ens i sin vildaste fantasi hade trott sig klara av och däremellan enklare stycken som vi snabbt tog till oss. Allt som allt åtta låtar från olika delar av landet och en mycket originell men inte särskilt svår finsk vals. Dessutom bjöd Markus på ytterligare några låtar att ta med oss hem.

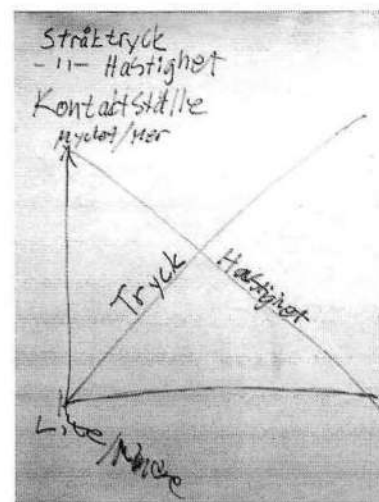
Mellan låtarna fick vi många nyttiga tips i syfte att förbättra vårt spel. I samband med dessa uppstod ofta små diskussioner och frågeställningar. Stråkar, stråkföring och tonbildning fick där ett stort utrymme.

Ett av tipsen när det gäller val av stråke var: Prova en åttondels fiolstråke, en sådan går ofta att köpa för en tusenlapp och uppåt.

Tidigt under lördag kväll höll Markus en mycket uppskattad minikonsert för alla oss som tillbringade helgen på ESI. Resten av kvällen var vikt åt fritt musicerande i alla rum, vilket utnyttjades av många som inte hade fått nog av dagens harpspel. Vår kurs avslutades på söndag kl 14 efter att vi repeterat alla inlärd låtar.

Redan på måndag förmiddag dagen efter kursen skickade Markus notskrifter via e-post till samtliga deltagare och telefonen gick varm hemma hos oss av alla som ringde och lovordade vår lärare och den lyckade spelhelgen.

Till sist bifogar vi här två av de enklare låtarna som vi fick oss till livs.

Sture Möllerman

VALS EFTER DENIS EMANUELSSON

Dalsland

6

11

16

1 2

1 2

LÅNGDANS EFTER PUXON

Klintehamn, Gotland

5

9

13

Några av deltagarna i samspel efter Föreningen Nyckelharpans årsmöte. Foto Marianne Möllerman

Årsmöte med harpspel

Föreningen Nyckelharpans årsmöte höll vi denna gång i en gemensamhetslokal på Tegelhagsvägen, Sollentuna. En förträfflig plats där vi förmodligen kommer att ha fler träffar/kortkurser framöver. Där finns gott om utrymme för många spelmän, god akustik, flera möjligheter att ordna enklare förtäring, inga svårigheter med fri parkering inom gångavstånd och bra allmänna kommunikationer för alla som inte reser med egen bil. Dessutom får vår förening hyra lokalen till en mycket låg kostnad.

I år var vi något fler deltagare än vid förra årsmötet, men inte så många som vi borde vara med tanke på medlemsantalet i föreningen. Nog skulle vi kunna vara minst lika många deltagare vid våra årsmöten som vid de senaste årens kortkurser och julfester. Det kan knappast bero på rädsla för att bli invald i styrelsen eller till någon annan förtroendepost utan att i förväg ha blivit tillfrågad, då valberedningen alltid gör ett mycket gott arbete inför årsmötet.

Årets valberedning Margareta Malmberg och Christer Kvarne föreslog inga förändringar i styrelsen som ser ut som följer.

Sture Möllerman,	ordförande
Paul Westman,	kassör
Monica Hedelius,	sekreterare
Bo Nilsson,	vice ordförande
Anders Hägg,	webbmaster
Kerstin Käverud,	ledamot
Kerstin Svanström,	ledamot

(Ordförandeposten väljs av årsmötet, övriga poster fördelas inom styrelsen. Föreningen har sedan ett antal år tillbaka inga suppleanter i styrelsen utan endast ordinarie ledamöter.)

Som revisor omvaldes Christer Kvarne med Hans Eriksson som ny revisorsuppleant. Båda på ett år.

Som valberedning omvaldes Margareta Malmberg tillsammans med Marianne Möllerman som nu ersätter Christer Kvarne. Christer lämnar sin plats efter många års gott arbete.

Föreningen Nyckelharpans verksamhetsberättelse med ekonomisk redogörelse för 2008 samt förslag till budget för 2009 fanns i god tid före årsmötet på föreningens hemsida och godkändes av de närvarande för att därefter läggas till handlingarna.

Årsmötet godkände styrelsens förslag på oförändrad medlemsavgift för 2010, som är 160 kronor.

Paul Westman, vår kassör, erbjöd sig att kontakta de spelmän som vi under det senaste året förlorat som medlemmar och höra efter om ett förnyat medlemskap kan vara av intresse. Vi vet att några medlemskap gått förlorade på grund av urebliven avsändarangivelse vid inbetalning av årsavgiften. Genom denna kontakt kanske vi kan spåra dessa tappade medlemmar.

Under årsmötet bjöd föreningen genom Kerstin Svanströms försorg samtliga närvarande på kaffe och bulle.

Efter avslutat årsmöte vidtog spel av kända låtar. Det var då vi kunde konstatera att lokalen var mycket väl lämpad som plats för nyckelharpspel. Blir det som vi planerat, kommer nästa kortkurs att hållas här under kommande höst. Men Föreningen Nyckelharpans traditionella julfest blir förmodligen även detta år i Kungsängens hembygdsgränd. Den platsens atmosfär är svår att slå när det gäller julfirande nyckelharpspel.

På föreningens hemsida www.nyckelharpan.org finns snart protokollet från vårt årsmöte i sin helhet, för de som önskar ta del av det.

Sture Möllerman

KURSER på ESI

Föreställning med ettårskurserna 07-08

ETTÅRSKURSER ht09-vt10

Folkmusik på Nyckelharpa/Fiol

Huvudlärare: Ditte Andersson, Olov Johansson, Sonia Sahlström. Ämneslärare: Mia Marin (fiol) Niklas Roswall (arrangering).

Folkdanskursen

Huvudlärare: Andreas Berchtold, Ingrid Frykmo och Ami Petersson Dregelid.

Ansök till ettårskurserna senast 18 maj.

SOMMARKURSER

15-17/6

Nyckelharpa/Fiol för ungdomar 12-20 år med Erik Rydwall, Sandra Marteleur och Carina Klein. Anmäl senast 25/5.

14-18/7

Nyckelharpa med Ditte Andersson, Cajsa Ekstav, David Eriksson och Josefina Paulson. Anmäl senast 29/6.

14-18/7

Låtspel på Klarinett med Mats Andersson. Anmäl senast 29/6.

DISTANSKURSER ht09-vt10

Folkdans på distans - 6 helgträffar med Andreas Berchtold.

Folklig sång och berättande - 6 helgträffar med Agneta Stolpe.

Nyckelharpa - 4 helgträffar med Ditte Andersson och Sonia Sahlström.

Fiol - 4 helgträffar med Ditte Andersson och Sonia Sahlström.

HELGKURSER i höst - se hemsidan

Mer info om kurserna och anmälningsblanketter:
www.esitobo.org • 0295-342 90 • info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

NYCKELHARPSTÄMMAN

ÖSTERBYBRUK 13-14 JUNI 2009

"stämman där alla instrument är välkomna"

LÖRDAG

Nyckelharpsinlämning
Scenprogram
Kurser
Dans
Konsserter
Visstuga
Pub

SÖNDAG

Folkmusikmessa
Spelmanståg
Invigning
Allspel
Scenprogram
Dans
Nyckelharpsutställning
Avslutningskonsert

- Buskspel -

* Årets invigningstalare folkmusikprofessor Sven Ahlbäck *

- Jubileumskonsert till minne av Anton Jernberg -

- Pub i herrgården på lördagen -

- Nyckelharpsutställning på söndagen -

www.nyckelharpa.just.nu

Har du äldre inspelningar liggande?

På nästa sida kan du läsa om en intressant ljudinspelning med Eric Sahlström och Gösta Sandström. Det finns naturligtvis massor av liknade privata inspelningar med mer eller mindre kända spelmän.

De flesta av dessa inspelningar håller kanske inte den bästa kvatiteten, men för att inget av intresse ska gå förlorat utan sparas åt eftervärden, borde någon mer än innehavaren kanske få ta del av materialet.

När det gäller nyckelharpinspelningar och framför allt med Eric Sahlström, kontakta gärna Eric Sahlströms Minnesfond

c/o ESI tel 0295-34290
eller fondens ordförande
Marianne Möllerman
08-768 13 66
mollerman@telia.com

Gösta Sandström och Eric Sahlström på Täby spelmanstämman i Rönninge by i början av 1980-talet.

Intressant ljudupptagning återfunnen

Vid förra årets spelmanstämman i Täby, som numera alltid hålls på Skogberga spelmansgård 2:a söndagen i juni, fick min fru Marianne och jag kontakt med en man som berättade att han 1981 gjorde en inspelning i samband med ett längre framträdande av Eric Sahlström och Gösta Sandström.

Tillfället var en mindre konsert i det som då kallades Attundarummet på Täby bibliotek. Konserten var anordnad av Täby Hembygdsförening som det året firade ett jubileum och inför detta byggt upp några äldre bostadsmiljöer. Platsen där Eric och Gösta spelade var framför en vedspis i en modell av ett bondkök från början av 1900-talet och Eric spelade på en alldeles "nybakad" nyckelharpa som jag senare fick möjlighet att förvärva. I lokalen fanns plats för en publik av endast ett 20-tal personer som därmed kom spelmännen mycket nära. Jag vill minnas att vi satt längst fram och därför inte uppfattade att någon ljudinspelning gjordes. Döm därför om vår förvåning och glädje när vi nu fick kännedom om vad som fanns bevarat. Enligt uppgiftslämnaren var inspelningen av god kvalitet och hans son som var ljudtekniker hade ombesöjt en digitalisering.

Hela konserten och allt prat mellan låtarna fanns med på inspelningen. Vi bytte naturligtvis namn och telefonnummer med varandra för att senare kunna ta kontakt.

Tiden gick och vi hade som vanligt mycket att göra, varför det inte blev förrän nu i vintras som vi tog tag i detta projektet. Problemet var bara det att lappen där vi skrivit ned alla uppgifter hade försvunnit. Den hade länge legat i min frus fiolfodral men var nu borta. Vi hörde oss för hos alla tänkbara folkmusikvänner och nära bekanta utan att få något positivt resultat. Inte heller i hembygdsföreningens styrelse hittade vi någon som så här i efterhand kom ihåg konserten eller kände till någon inspelning. Det var ju snart trettio år sedan...

Vi beslöt därför att skriva en liten notis, som till sist blev till en halvsida i Täby Hembygdsförenings medlemstidning, och där efterlysa mannen som gjort inspelningen.

Nu i slutet av april ringde en man från Vallentuna som själv spelar i folkmusiksammanhang och berättade att det var han som hade gjort inspelningen. Han hade skrivit ned vårt namn och telefonnummer på ett CD-konvolut med Eric Sahlström och Viksta-Lasse som han köpt via oss, men inte kommit ihåg anledningen till detta. När han nu läst artikeln föll allt på plats.

En vecka senare fick vi återuppleva konserten i Attundarummet via inspelningen med Eric Sahlström och Gösta Sandström och hoppas nu att Eric Sahlströms Minnesfond snart ska kunna producera en CD med materialet på samma sätt som man gjorde med skivan "Eric och Lasse".

Sture Möllerman

Åke Öhman in memoriam

Anndag påsk avled Åke Öhman efter en tids sjukdom. Han drabbades under senhösten-08 av en stroke som drastisk förändrade ett mycket aktivt liv till en vårdberoende tillvaro, något som inte var förenligt med Åkes sätt att vara.

Åke var en människa med många strängar på sin lyra och hårt engagerad i många olika sammanhang. För oss som sysslar med svensk folkmusik var Åke bland mycket annat känd som mannen bakom boken "Låtar och Visor från Roslagens Skärgård", ett praktverk när det gäller roslagsmusiken. Åke var dessutom en flitig deltagare vid åtskilliga av Föreningen Nyckelharpan's träffar och kurser, där han ofta och sent in på kvällen satt tillsammans med sina medmusikanter och delade med sig av sina skärgårdshistorier.

Som fiolspelare var Åke tidigt och under många år medlem i Stockholms Spelmansgille och senare i Uplands Spelmansförbund och därefter även i Täby Spelmansgille, men då med nyckelharpan som huvudinstrument. Som ekonomisk och skatteteknisk expert var han med vid bildandet av Eric Sahlströms Minnesfond och då till ovärderlig hjälp. Han var under en lång period medlem i fondens styrelse, de sista åren som hedersledamot.

Åke som hann uppnå en ålder av drygt 84 år begrovs den 15 maj i Ljusterö kyrka, dit många kom för att ta ett sista farväl.

Det har varit en fröjd att ha fått umgås och arbeta tillsammans med Åke. Stor är därför sorgen och saknaden av en vän som Åke.

Sture Möllerman

5 stipendiater

Eric Sahlströms Minesfond delar årligen ut stipendier till lovande ungdomar. Stipendiet innebär fritt deltagande vid folkmusikkursen på Ekebyholm i Uppland veckan efter midsommar.

Eric Sahlströms Minnesfond som bildades 1986 har sedan 1990 delat ut inte mindre än 70 stipendier. I år har fonden

bland de sökande valt ut ytterligare fem unga spelmän.

Anna Rubensztein, Uppsala, fiol
Rikard Engblom, Falun, nyckelharpa
Emelie Westlund, Alfta, fiol
Albin Jonasson, Alfta, fiol
Kristin Larsson Sahlström, Uppsala, fiol

Nyckelharpan's redaktion gratulerar de unga mottagarna.

Finn alla felen

Att detta är en nyckelharpstämman i Österbybruk råder väl inget tvivel om. Men vi har förändrat något i den högra bilden. Där saknas sex detaljer/händelser.

Kan du se vilka? Om inte, så finns svaren på nästa sida.

Bilden är tagen 2002 av Annika Olsson.

BSVERIGE
PORTO
BETALT

FÖRENINGSBREV

Föreningen Nyckelharpan c/o Möllerman, Riddarstigen 17A, 183 30 Täby

Sture Sahlström är död

En av den Uppländska folkmusikens stora spelmän är död. Sture Sahlström avled lördagen den 2 maj efter en tids sjukdom. Han blev 86 år gammal.

Sture var en av våra absolut främsta traditionsbärare. På sin nyckelharpa spelade han i stort sett alla gamla upplandslåtar och många låtar från andra håll i landet. In i det sista var han alltid intresserad av att lära sig nya låtar.

Sture hamnade ofta i bakgrunden när han spelade tillsammans med sin virtuosa bror Eric. Men medan Eric ofta tog nya vägar, valde Sture att konsekvent bibehålla sitt gamla taktfasta spelsätt som han kryddade med egna lågmälda finesser. Stures musikaliska kvaliteter var väldigt tydliga för oss alla som fick förmånen att spela med honom i kortare eller längre perioder.

Sture byggde utomordentliga nyckelharpor och spelade alltid på en av sina egna harpor. Han komponerade flera låtar som han oftast i sin blygsamhet inte ville tillskriva sig själv. Hans kanske mest spelade låt "Hopkoket" menade han kunde vara ett hopkok av gamla låtar. Det var inte ovanligt att det dök upp låtar hos Sture som ingen spelat på många år. På 90-talet återkom en vals som han mindes spelades av några gubbar i Tobo för länge sedan. Valsen kallas idag "Gubbarna i Tobo".

Med Sture dog den siste av 3:e generationen Sahlströmspelmän. Stures far Anders Sahlström var fiolspelman och farfar Lars Sahlström spelade nyckelharpa. Liksom sina

bröder Kalle och Eric var Sture en lågmäld person med mycket humor och stor generositet. Han framträdde under årens lopp i många olika sammanhang, från 1970-talet i familjegruppen Sahlströmarna, Tierps spelmanslag och Vendels spelmanslag och Trollrike spelmän. Sture var varje år gästspelman på Eric Sahlström Institutets kurser. En av eleverna beskrev mötet med Sture på samma sätt som vi alla spelmän upplevde honom. "Det känns bra att spela med Sture. På något sätt så blir han den som alla rättar sig efter, men på ett väldigt naturligt sätt."

Sture blev riksspelman 1954 och erhöll många utmärkelser. Bland de främsta kan nämnas Zornmärket i guld 1997 med motiveringen "för mästertligt och traditionsrikt spel av låtar från Uppland" samt Uplands spelmansförbunds medlemsmärke i guld 1983 och Viksta-Lasse-stipendiet 2007.

Sture bodde hela sitt liv i Trollrike i Vendel. Många är vi som fick komma dit och spela med honom och ta del av hans enorma låtskatt. Sture var en flitig deltagare vid våra uppländska spelmansstämmor. På senare år hittade man honom ofta i en grupp spelmän på sin trebenta rangliga pall och angav självklart takten med fast stråkhand utan att själv ha påtagit sig rollen som ledare. Tack Sture för att du ledde oss rätt!

Sonia Sahlström och Håkan Larsson

Fler barnharpor!

Om vi vill ha en stark återväxt på duktiga nyckelharpspelare, är det viktigt att våra barn börjar spela redan i tidig ålder. Ju tidigare dess bättre.

Ett stort problem är svårigheten att få tag på bra barnharpor. Fioler finns det gott om i mindre storlekar, men med nyckelharpor är det sämre ställt.

Därför; en uppmaning till alla som bygger bra nyckelharpor. Bygg även små instrument så att fler unga entusiaster tidig kan börja spelat på vårt svenska nationalinstrument, nyckelharpan.

Red.

FINN ALLA FELEN PÅ SIDAN 11

1. Spelmannen längst bak till vänster saknar sin nyckelharpstråke.
2. Åhöraren i mitten har släppt greppet om sin flickvän.
3. Någon har gömt gjutjärnskrukan vid herrgårds-knuten.
4. Takkupan på huvudbyggnaden har försvunnit.
5. En av instrumentlådorna på marken har kommit bort.
6. Orgelspelaren har tappat sitt glasögonfodral.